

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 over de indiening en de afhandeling van de aanvraag van een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over de terbeschikkingstelling van dat budget wat betreft de spoedprocedure
- Definitieve goedkeuring

Het is noodzakelijk geworden dat de spoedprocedure persoonsvolgend budget uitgebreid wordt voor personen met een beperkte levensverwachting door een vergevorderd stadium van een evolutieve neuromusculaire, neurodegeneratieve of bindweefselaandoening. De aanvrager moet op het ogenblik van de aanvraag over een persoonsvolgend budget beschikken of moet geregistreerd staan op de wachtlijst voor een persoonsvolgend budget en moet zijn aanvraag voor de leeftijd van 65 jaar indienen.

Een persoonsvolgend budget via de spoedprocedure wordt aangevraagd aan de hand van een medisch attest dat ingevuld wordt door de behandelend arts, aangevuld met medische opvolgingsverslagen van de behandelend specialist. Als de aanvraag wordt goedgekeurd, dan krijgt de persoon onmiddellijk een budget ter hoogte van budgetcategorie 16.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BELEIDSVELD: Personen met een beperking

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 21 november 2023.

- Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd gevraagd op 1 december 2023.
- Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2023/496 van 1 december 2023.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Personen die lijden aan een specifieke snel degeneratieve aandoening kunnen een persoonsvolgend budget aanvragen via de spoedprocedure. Het VAPH kan hen dan onmiddellijk een budget toekennen.

Om een persoonsvolgend budget aan te vragen via de spoedprocedure, moet de persoon het aanvraagformulier van een persoonsvolgend budget via de spoedprocedure invullen. Daarnaast moet hij/zij het medisch attest van de behandelende arts-specialist van de gespecialiseerde dienst toevoegen.

Op dit ogenblik komt een persoon in aanmerking voor de spoedprocedure als hij of zij een van de specifieke ziektebeelden vertoont en als er binnen een termijn van één jaar of minder, net voor de aanvraag, sprake is van een snelle progressie van het ziektebeeld.

Concreet houdt dat een of meerdere van onderstaande veranderingen in:

- de persoon kan niet langer zonder hulp van derden opstaan en zich verplaatsen;
- de persoon kan zich niet langer zelfstandig wassen en aankleden;
- de persoon kan niet langer zelfstandig eten;
- de persoon kan niet langer zelfstandig naar het toilet gaan en zich reinigen;
- de persoon heeft nood aan kunstmatige beademing met continu toezicht.

Volgende specifieke ziektebeelden komen in aanmerking:

- voor personen van 21 jaar en ouder:
  - ALS (amyotrofe lateraalsclerose)
  - PLS (primaire lateraalsclerose)
  - PMA of PSMA (progressieve (spino)musculaire atrofie)
  - CBD (corticobasale degeneratie)
  - MSA (multisysteematrofie)
  - PSP (progressieve supranucleaire verlamming)
  - anaplastisch hooggradig astrocytoom (graad III)
  - hooggradig glioblastoma (graad IV) dat voor wat betreft evolutieve kenmerken aansluit bij graad III
  - laaggradig astrocytoom (graad II);
- voor personen van 18 tot en met 20 jaar:
  - een neuromusculaire aandoening, in behandeling in een neuromusculair referentiecentrum (NMRC)
  - een stofwisselingsziekte (metabole ziekte), in behandeling in een centrum voor metabole aandoeningen (CEMA).

Naast de inhoudelijke voorwaarden voor deze procedure moet de persoon ook voldoen aan de algemene voorwaarden om in aanmerking te komen voor een persoonsvolgend budget (zie www.vaph.be).

Als het VAPH vaststelt dat aan de criteria voor een spoedprocedure voldaan is, dan wordt de handicap van de persoon automatisch erkend en wordt hem/haar een persoonsvolgend budget ter hoogte van budgetcategorie 16 toegekend. Hij/zij krijgt die beslissing meegedeeld via een brief van het VAPH. Als de toegewezen budgetcategorie niet volstaat, dan kan de persoon een zorgzwaarte-instrument (ZZI) laten afnemen en indienen.

Als de persoon al een persoonsvolgend budget via spoedprocedure heeft en zijn/haar zorgzwaarte is nog verder toegenomen, dan kan hij/zij een ZZI laten afnemen en indienen. Als uit het ZZI een hogere budgetcategorie dan 16 komt, dan wordt het ter beschikking gestelde budget meteen na ontvangst van het ZZI verhoogd. Als het resultaat van het ZZI lager of gelijk aan budgetcategorie 16 is, behoudt hij/zij zijn/haar ter beschikking gestelde budget.

De spoedprocedure wordt nu uitgebreid voor personen met een beperkte levensverwachting door een vergevorderd stadium van een evolutieve neuromusculaire, neurodegeneratieve of bindweefsel-aandoening.

Naar analogie met artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria, voorwaarden en refertebedragen van de tussenkomsten in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap, moet de aandoening zich voorgedaan hebben voor de leeftijd van 65 jaar. Wetenschappelijk is aangetoond dat de incidentie van deze aandoeningen exponentieel toeneemt boven de leeftijd van 65 jaar zodat, dit ook een exponentiële toename van toe te kennen budgetten met deze procedure zal betekenen. Met als gevolg dat minder middelen beschikbaar zijn om aan andere doelgroepen die ook hoge noden hebben ter beschikking te stellen.

Het wordt ook beperkt tot de personen over wie het agentschap, ofwel op basis van een toekenning of ter beschikkingstelling van budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning, reeds volgens de geldende procedures heeft kunnen beslissen dat die persoon bijstand van derden nodig heeft om tegemoet te komen aan zijn zorgnoden. Personen die enkel over een beslissing beschikken voor individuele materiële bijstand conform het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria, voorwaarden en refertebedragen van de tussenkomsten in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap, ook toegang geven tot deze procedure zou net als in bovenstaande alinea geschetst, een exponentiële toename van toe te kennen budgetten betekenen.

Gezien er voor deze uitbreiding gekozen wordt om de spoedprocedure aan te passen, betekent dit dat er na een goedkeuring van een aanvraag onmiddellijk een budgetcategorie van 16 wordt toegekend. Door de eventuele inclusie van deze nieuwe doelgroep in de spoedprocedure wordt bekomen dat deze mensen onmiddellijk het hogere budget van de spoedprocedure ter beschikking gesteld krijgen. Er wordt ook vermeden dat deze mensen de gewone herzieningsprocedure moeten doorlopen die meer tijd in beslag neemt.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1. Regelt wie het medisch attest kan opstellen en bepaalt dat dit medisch attest kan aangevuld worden met medische verslagen van een behandelend arts-specialist in het eerste lid van artikel 33, §1.

Art. 2. Doet de nodige aanpassingen in artikel 33 § 1, tweede lid.
Het punt 1° voegt één doelgroep toe: de persoon met een handicap waarvan wordt ingeschat dat de levensverwachting op het moment van de aanvraag beperkt is door een vergevorderd

stadium van een evolutieve neuromusculaire, neurodegeneratieve of bindweefselaandoening. Punt 2° voegt een bepaling toe in het bestaande punt 2° e) dat specificeert dat het om kunstmatige beademing moet gaan.

Punt 3° voegt en zin toe aan hetzelfde punt e) waarin bepaald wordt dat, in functie van de wijziging doorgevoerd met punt 2° van dit besluit, onder kunstmatige beademing het op niet invasieve wijze toepassen van een continu positieve druk in de luchtwegen niet als kunstmatige beademing beschouwd wordt..

Art. 3. Voegt een bepaling toe in het derde lid van paragraaf 1 in functie van de aanpassing die met artikel 1 van dit besluit wordt doorgevoerd.

Art. 4. Bepaalt door het invoegen van een nieuw lid de bijkomende voorwaarden waaraan de nieuwe doelgroep moet voldoen om de aanvraag tot spoedprocedure te kunnen indienen. Voor de bestaande doelgroep zijn al voorwaarden bepaald in het bestaande tweede lid, 2°.

Art. 5. Bepaalt dat enkel de bestaande doelgroep automatisch erkend wordt als persoon met een handicap. De uitbreiding van de spoedprocedure met twee nieuwe doelgroepen wordt beperkt tot de personen die reeds beschikken over een toewijzing van een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning of aan wie reeds een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning ter beschikking werd gesteld. Voor deze nieuwe doelgroepen is een erkenning als persoon met een handicap niet meer nodig, die werd al verleend.

Art.6. bepaalt dat het besluit uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2024. Er wordt geen advies gevraagd aan de Raad van State, met toepassing van artikel 3, §1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Er is een dringende noodzakelijkheid omdat verschillende personen met een handicap zich op dit ogenblik al in de situatie bevinden dat door de medische hoogdringendheid van hun zorgvraag of door hun hogere zorgnood vanwege hun evolutieve aandoening, er onvoldoende tijd is om de reguliere herzieningsprocedure te doorlopen. Dit heeft reeds aanleiding gegeven tot het overlijden van een van deze personen. Ten einde overlijdens te voorkomen wordt verkozen geen advies te vragen aan de Raad van State.

Art. 7. behoeft geen verdere uitleg.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De spoedprocedure wordt uitgebreid voor personen met een beperkte levensverwachting door een vergevorderd stadium van een evolutieve neuromusculaire, neurodegeneratieve of bindweefselaandoening. Om in aanmerking te komen, moet de aanvrager voldoen aan enkele specifieke voorwaarden. De aandoening moet op definitieve wijze voldoet aan minstens twee van de hierna vermelde voorwaarden:

- a) de persoon vertoont ernstige slikmoeilijkheden waardoor de aanwezigheid noodzakelijk is van een persoon die bevoegd is overeenkomstig de Gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen om tijdens de maaltijden te zorgen voor houdings- en kaakpositionering, of waarvoor sondevoeding of parenterale voeding noodzakelijk is;
- b) de persoon is volledig afhankelijk van derden voor het uitvoeren van transfers en verplaatsingen. Transfer- en mobiliteitshulpmiddelen maken geen zelfstandige transfer of verplaatsing mogelijk;

- c) de persoon heeft een ernstige stoornis van de spraak waardoor de persoon geen hulp kan inroepen;
- d) de persoon heeft een bijkomende complexe medische problematiek waarbij er continu gespecialiseerd toezicht nodig is door beroepsbeoefenaars in de gezondheidszorg zoals bepaald in de Gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen. Zonder dit toezicht kan de persoon in een levensbedreigende situatie terechtkomen.

De aanvrager moet op het ogenblik van de aanvraag over een persoonsvolgend budget beschikken of moet geregistreerd staan op de wachtlijst voor een persoonsvolgend budget en moet zijn aanvraag voor de leeftijd van 65 jaar indienen.

Aantal aanvragen

Er dient rekening gehouden te worden met 3 groepen:

- groep A: aanvragen van personen op de actuele wachtlijst die nog niet over een PVB beschikken,
- groep B: aanvragen van personen die reeds over een PVB beschikken,
- groep C: aanvragen van personen die pas in de loop van 2024 de gewone procedure zullen doorlopen en nadien een aanvraag tot herziening via de spoedprocedure indienen.

Groep A

Aantal aanvragen in				
2024	2025	2026	2027	2028
40	30	20	20	20

Groep B

Aantal aanvragen in				
2024	2025	2026	2027	2028
60	45	30	30	30

Groep C

Aantal aanvragen in				
2024	2025	2026	2027	2028
15	15	15	15	15

Van het totaal aantal vragen houden we rekening met een goedkeuringspercentage van 70% en met een levensverwachting van 3 jaar (na het jaar van de terbeschikkingstelling): elk jaar overlijdt 1 op 3 personen. Dit geeft het volgende aantal 'instromers' voor de periode van 2024 - 2036.

Jaar	Goedkeuringen A	Goedkeuringen B	Goedkeuringen C	Uitstromers
2024	28	42	11	0
2025	21	32	11	27
2026	14	21	11	48

2027	14	21	11	64
2028	14	21	11	52
2029	14	21	11	46
2030	14	21	11	46
2031	14	21	11	46
2032	14	21	11	46
2033	14	21	11	46
2034	14	21	11	46
2035	14	21	11	46
2036	14	21	11	46

Gemiddeld budget per persoon

Er wordt ingeschat dat 80% van de cliënten budgetcategorie BC 16 (€ 67.393,2) zal worden toegekend. 20% zal een hoger budget dan BC 16 worden toegekend gemiddeld budgetcategorie BC 20 (€ 79.650,11). Voor de berekening van de totale kosten wordt rekening gehouden met organisatiegebonden kosten en beheerskosten. Het VAPH hanteert hiervoor een percentage van 15,67%.

Budgetcategorie	Aandeel	PVB	Inclusief organisatiegebonden kosten en beheerskosten
80% BC 16	80 %	€ 67.393,20	€ 77.953,71
20% gemiddeld BC 20	20 %	€ 79.650,11	€ 92.131,28
Gemiddeld budget			€ 80.789,23

Voor personen die reeds over een PVB beschikken, houden we rekening met een verhoging van het budget met gemiddeld € 25.000.

Budgettaire meerkost voor groep A+B+C

2024-2028 (instromers)	Meerkosten	uitstroom jaar x+1 ¹	uitstroom jaar x+4	uitstroom	netto (extra) nodig recurrent	Cumulatief
Jaar 1 (2024)	€ 4.200.780	€ 1.400.260	€ 0		€ 4.200.780	€ 4.200.780
Jaar 2 (2025)	€ 3.385.255	€ 1.128.418	€ 0	€ 1.400.260	€ 1.984.995	€ 6.185.775
Jaar 3 (2026)	€ 2.544.731	€ 848.244	€ 0	€ 2.528.678	€ 16.052	€ 6.201.828
Jaar 4 (2027)	€ 2.544.731	€ 848.244	€ 0	€ 3.376.922	-€ 832.191	€ 5.369.636
Jaar 5 (2028)	€ 2.544.731	€ 848.244	€ 0	€ 2.824.906	-€ 280.175	€ 5.089.461
jaar 6 (2029)	€ 2.544.731	€ 848.244	€ 0	€ 2.544.731	€ 0	€ 5.089.461

¹ het bedrag uitstroom voor jaar x+1, x+2 en x+3 is jaarlijks hetzelfde bedrag.

jaar 7 (2030)	€ 2.544.731	€ 848.244	€ 0	€ 2.544.731	€ 0	€ 5.089.461
jaar 8 (2031)	€ 2.544.731	€ 848.244	€ 0	€ 2.544.731	€ 0	€ 5.089.461
jaar 9 (2032)	€ 2.544.731	€ 848.244	€ 0	€ 2.544.731	€ 0	€ 5.089.461
jaar 10 (2033)	€ 2.544.731	€ 848.244	€ 0	€ 2.544.731	€ 0	€ 5.089.461
jaar 11 (2034)	€ 2.544.731	€ 848.244	€ 0	€ 2.544.731	€ 0	€ 5.089.461
jaar 12 (2035)	€ 2.544.731	€ 848.244	€ 0	€ 2.544.731	€ 0	€ 5.089.461
jaar 13 (2036)	€ 2.544.731	€ 848.244	€ 0	€ 2.544.731	€ 0	€ 5.089.461
					€ 5.089.461	

Berekeningswijze meerkosten voor jaar 1 (2024):

Meerkosten = aantal goedkeuringen in groep A: $28 \times € 80.789,23$ + aantal goedkeuringen in groep B $42 \times € 25.000$ + aantal goedkeuringen in groep C $11 \times € 80.789,23 = € 4.200.780$

De uitstroom is telkens $\frac{1}{3}$ van de instroom aangezien we rekening houden met een levensduur van 3 jaar. De uitstroom is voor het jaar $x+1$, $x+2$, $x+3$ gelijk.

Besluit:

Het eerste jaar zal de nieuwe procedure € 4.200.780 extra kosten. Dit bedrag zal de volgende jaren, 2025 en 2026, toenemen. De cumulatieve meerkosten waarbij wordt rekening gehouden met de jaarlijkse instromers en uitstromers (door overlijden) zal vanaf het 4e jaar geleidelijk weer afnemen tot een recurrent bedrag van € 5.089.461. De meeruitgaven kunnen opgevangen worden binnen de beschikbare dotatie.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 21 november 2023.

Het begrotingsakkoord werd gevraagd op 1 december 2023.

B. ESR-TOETS

Het voorontwerp van besluit vereist geen ESR-Toets

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De aanpassing van de spoedprocedure vergt de aanwerving van 2 FTE artsen. Het aantal is gebaseerd op het aantal aanvragen en de gemiddelde tijdsinvestering per dossier. Iedere aanvraag via de spoedprocedure PVB moet door een arts grondig onderzocht en beoordeeld worden. De opdracht van de arts bij de beoordeling van een aanvraag bestaat uit volgende taken: doornemen van het aanvraagdocument, doornemen van specialistische verslagen, telefonische contactname met behandelend arts(en), opvragen van ontbrekende, medische informatie per brief, doornemen van extra medische verslagen, intercollegiaal overleg voor complexe dossiers, uitschrijven van motivatie voor genomen beslissing, opmaak van schriftelijke beslissing, eventuele telefonische verduidelijking van genomen beslissing aan cliënt en behandelend arts(en), registratie van telefoongesprekken. Daarnaast moet in sommige dossiers ook medisch advies in kader van expertiseonderzoek bij dossiers arbeidsrechtbank verleend worden. De uitvoering van de aangepaste procedure zal ook inhoudelijk opgevolgd dienen te worden zodat tussentijdse evaluaties mogelijk worden.

Loon- en werkingskosten VAPH extra artsen.

Arts 6 jaar anciënniteit A121	€ 112.709,22	2	€ 225.418,44
Werkingskost eenmalig	€ 3.500,00	2	€ 7.0000
Werkingskost recurrent	€ 5.525,00	2	€10.450

Voor deze bijkomende personeelsleden is een verhoging van het personeelsbudget en de werkingsmiddelen vereist ten belope van de recurrente kostprijs. Het personeelsplan moet uitgebreid worden met 2 artsen. Voor deze uitbreiding is eveneens een uitzondering op de personeelsbesparingsdoelstellingen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap gevraagd.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Er wordt geen advies gevraagd aan de Raad van State, met toepassing van artikel 3, §1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Er is een dringende noodzakelijkheid omdat verschillende personen met een handicap zich op dit ogenblik al in de situatie bevinden dat door de medische hoogdringendheid van hun zorgvraag of door hun hogere zorgnood vanwege hun evolutieve aandoening, er onvoldoende tijd is om de reguliere herzieningsprocedure te doorlopen. Dit heeft reeds aanleiding gegeven tot het overlijden van een van deze personen. Ten einde overlijdens te voorkomen wordt verkozen geen advies te vragen aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 over de indiening en de afhandeling van de aanvraag van een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over de terbeschikkingstelling van dat budget wat betreft de spoedprocedure;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 over de indiening en de afhandeling van de aanvraag van een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over de terbeschikkingstelling van dat budget wat betreft de spoedprocedure te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde CREVITS